

Wspieranie społeczności lokalnej. Drama w budowaniu kapitału społecznego.

„Jestem bardziej otwarta na ludzi (...), jest mi o wiele łatwiej wyjść z własną inicjatywą bez obawy, że ktoś może tego nie zaakceptować”

uczestniczka projektu „Dramowi Obywatele”

Projekt „Dramowi Obywatele” został zrealizowany przez Stowarzyszenie Praktyków Dramy STOP-KLATKA w okresie od kwietnia 2014 do kwietnia 2016. Miał on na celu zwiększenie poczucia wpływu na otoczenie lokalne wśród młodzieży ponadgimnazjalnej z dwóch gmin wiejskich położonych na terenie województwa mazowieckiego (Długosiodło i Sadowne). Uczestnicy projektu brali najpierw udział w warsztatach rozwijających ich kompetencje społeczne, prowadzonych m.in. metodą dramy, a następnie sami inicjowali i realizowali własną inicjatywę społeczną (przy wsparciu dorosłych w postaci tutoring).

Z badania ewaluacyjnego prowadzonego przez Pracownię Badań i Innowacji Społecznych Stocznia wynika, że działania projektowe przyczyniły się do wzrostu następujących wymiarów kapitału społecznego:

- **poczucia sprawczości**

Młodzież zrealizowała swoje pomysły: zorganizowała grę terenową w Sadownem i obchodów święta 3 maja w Długosiodle. Pozytywne doświadczenia przełożyły się na ich przekonania: odsetek osób, które zgadzają się ze zdaniem „Na ogół udaje mi się osiągnąć to, co zamierzam” wzrósł z 88% do 100%. Uczestnicy starają się też brać udział w kolejnych projektach/inicjatywach. Poza projektem w ciągu ostatnich 6 miesięcy 59% z nich angażowało się w przygotowanie ze znajomymi własnego projektu (przed projektem 18%), 41% w zbiórkę pieniędzy lub darów rzeczowych dla kogoś w potrzebie (przed projektem 12%), a 82% w wystąpienia publiczne przed rówieśnikami (przed projektem 59%). Grupy działające w każdej z miejscowości stanowią zaczątek środowiska działającego na rzecz społeczności lokalnej.

- **budowania sieci społecznej i wzrostu zaufania społecznego**

Realizacja pomysłów młodzieży wymagała m. in. dotarcia do wójta i przekonania go. Po uprzednim „przećwiczeniu” sytuacji rozmowy z wójtem delegacje młodzieży udały się do lokalnych władz. Ostatecznie udało się nie tylko uzyskać aprobatę, ale również „przebrać” ścieżkę dotarcia do ważnych osób w społeczności, co np. zostało wykorzystane przy okazji kolejnej inicjatywy młodzieży z Długosiodła. W porównaniu do sytuacji sprzed projektu, o 22 pp. wzrósł odsetek osób, które uważają, że w przypadku własnej inicjatywy, np. organizacji koncertu mogłyby się zwrócić o pomoc do lokalnych władz. Współpraca

w grupie projektowej, przełożyła się też na rozwój kontaktów ze starszymi koleżankami/kolegami oraz nauczycielami.

Dzięki projektowi możliwe stało się przełamanie istniejących stereotypów o młodziu i dorosłych. Przed projektem 29 proc. uczestników było zdania, że można zaufać dorosłym mieszkańcom ich miejscowości z poza rodziny. Po projekcie z tym zdaniem zgadzało się już 59% z nich. Młodzi poprzez swą aktywność pokazywali dorosłym, że mogą im zaufać.

- identyfikacji z miejscem zamieszkania

W trakcie proponowanych ćwiczeń dramowych młodzież wchodziła w skórę „innego” (przedstawicieli różnych grup mieszkańców/institucji) i zastanawiała się nad jego potrzebami i oczekiwaniami w kontekście kolejnych inicjatyw młodzieży. Dokonywali refleksji nad stanem swojego miejsca zamieszkania – zastanawiali się jakie są jego mocne i słabe strony tak, aby zaplanować działania odpowiadające na konkretne potrzeby. Swoje intuicje weryfikowali podczas realizacji własnych inicjatyw. Projekt wpłynął pozytywnie na ocenę przez młodzież mieszkańców (średnia ocena otwartości mieszkańców na innych na skali od 1 do 5 wzrosła z 3,4 przed projektem do 3,9 po projekcie) oraz miejsca zamieszkania (średnia ocena lubienia okolicy na skali od 1 do 5 wzrosła z 4,2 przed projektem do 4,7 po projekcie).

Rekomendacje na przyszłość:

Wyzwaniem na przyszłość wydaje się włączenie dorosłych w stałą współpracę z młodzieżą – nie tylko w okazjonalne wsparcie (np. dostarczenie określonych zasobów potrzebnych młodzieży), ale we współpracę na równych prawach. Przykładem projektu, który może być inspiracją są „Seniorzy w akcji”. W jego ramach, osoby pochodzące z różnych pokoleń od początku stanowią jeden zespół projektowy, dzielą się ze sobą obowiązkami, wymieniają umiejętnościami. Taka współpraca przynosząca korzyści każdej ze stron wydaje się możliwa do wprowadzenia w kolejnych edycjach „Dramowych Obywateli”.

Więcej informacji na temat samego projektu, jego rezultatów oraz metodologii badania ewaluacyjnego można znaleźć na stronie: <http://stop-klatka.org.pl/edukacja-obywatelska-metoda-dramy-zapoznaj-sie-z-raportem-badawczym/>.